

SME INFO HU

KITERJESZTETT GYÁRTÓI FELELŐSSÉG – EPR

A kiterjesztett gyártói felelősség (angolul *Extended Producer Responsibility*, rövidítve *EPR*) intézménye egy uniós irányelv alapján létrehozott, a hulladékgazdálkodási feladatokat újragondoló kezdeményezés. Az EPR-elv a hulladékgazdálkodási törvényünkbe már 2021 márciusában bekerült, azonban az éles rendszer indulására 2023. július 1-jétől kerül sor. Ugyanakkor bizonyos bejelentési kötelezettségeket már április és május folyamán meg kell tenniük azoknak, akik az EPR-rendelet hatályba lépésekor (2023. április 1.) már körforgásos termékeket értékesítenek, hoznak forgalomba. Az EPR-rendszer részletszabályait tartalmazó 80/2023-as Kormányrendelet (továbbiakban EPR-rendelet) 2023. már-

cius 14-én jelent meg. Jelen összefoglalóban ebben a kormányrendeletben olvasható információkat igyekszünk érthető formában közzétenni.

Minden érintettnek javasoljuk, hogy mihamarabb teljes körűen mérje fel gazdasági tevékenységének fő folyamatait, hogy megtudja, mennyire játszanak abban szerepet az EPR alá tartozó körforgásos termékek, és ennek megfelelően alakítson ki cselekvési tervet a szükséges folyamatok bevezetésére.

az SME Team

Az SME INFO általános tájékoztató jellegű összeállítás. Célja, hogy felhívjuk Ügyfeleink figyelmét az általunk fontosnak tartott, aktuális törvényi változásokra. Nem helyettesíti a jogszabályok alapos áttekintését és a konzultációt tanácsadóival.

© Process Solutions, 2023.

– Minden jog fenntartva!

ps subject matter
expert team

www.ps-bpo.com

Mi az EPR-szabályozással érintett termékek köre?

Az EPR-rendelet 1. melléklete az alábbi termékeket sorolja fel, mint ún. körforgásos termékeket, amelyek a kiterjesztett gyártói felelősség kötelezettség alá esnek:

1. Csomagolások ⁽¹⁾
2. Egyszer használatos és egyéb műanyagtermékek (így pl. ételtartó dobozok, étel tárolására alkalmas zacskók, italtároló palackok, nedves törülközők, lufik stb.) ⁽²⁾
3. Elektromos és elektronikus berendezések ⁽³⁾
4. Elemek és akkumulátorok ⁽⁴⁾
5. Gépjárművek ⁽⁵⁾
6. Gumiabroncs
7. Irodai papír
8. Reklámhordozó papír
9. Sütőolaj és -zsír
10. Textiltermékek
11. Bútorok fából

Az EPR-rendelet 1. melléklete a fenti első öt termékeket nem definiálja, hanem hivatkozik azokra az önálló kormányrendeletekre, amelyek az adott termékekre vonatkoznak.

A 6–11. pontokban felsorolt termékekkel kapcsolatban az EPR-rendelet további pontosításokat tesz a 2022-es vámtarifaszám-nómenklatúrát felhasználva, hogy milyen termékeket is kell pl. textiltermékek vagy fabútorok alatt érteni.

- § (1) 442/2012 Kormányrendelet (2) 301/2021 Kormányrendelet (3) 197/2014 Kormányrendelet
(4) 445/2012 Kormányrendelet (5) 369/2015 Kormányrendelet

Az EPR-rendelet körforgásos terméknek tekinti egy adott termék tartozékát vagy alkotórészét is. (A tartozék vagy alkotórész fogalmára a polgári törvénykönyv ad iránymutatást.)

Milyen kötelezettségeket ír elő a hulladéktörvény EPR-kötelezettségként?

Ezen kötelezettségek kifejtése meghaladja a jelen összefoglalót kereteit, ugyanakkor azok – részben – kiolvashatók a hulladéktörvény⁽⁶⁾ által definiált EPR-rendszer fogalmából. E szerint a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer „*olyan intézkedések együttese, amelyek célja annak biztosítása, hogy a termék gyártója viselje a pénzügyi felelősséget, vagy a pénzügyi és szervezési felelősséget a termék életciklusa során a hulladékká válást követő hulladékkezelésért.*”

Kik a főkötelezettek, kiket érint az EPR-rendelet?

Az EPR-rendelet egységesen a körforgásos termék gyártóját tekinti főkötelezettnek.

A hulladéktörvényből⁽⁷⁾ tudjuk, hogy **gyártó fogalom** alatt kell érteni

- a termék előállítóját, továbbá
- ha a terméket nem Magyarország területén állítják elő, azt, aki a terméket gazdasági tevékenysége körében Magyarország területén elsőként forgalomba hozza, így gyártónak minősül a forgalomba hozó adóalany is.
- Speciális főkötelezett lesz a külföldi gyártó⁽⁸⁾ is, azaz a külföldön letelepedett és belföldön körforgásos terméket forgalomba hozó gyártó. Neki az EPR-rendelet szerint lehetősége lesz ezen kötelezettségét magyarországi képviselőn keresztül teljesítenie, illetve, ha elektronikus kereskedelmi szolgáltatásként hozza forgalomba a terméket, akkor pedig kötelező lesz ilyen képviselőt alkalmaznia.

- (6) A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. tv 2.§ 36b (7) 2012. évi CLXXXV. tv 2.§ 16
(8) 80/2023 Kormányrendelet (EPR-rendelet) 10. §

Mikor keletkezik az EPR-rendeletben foglalt kötelezettség?⁽⁹⁾

A kiterjesztett gyártói felelősségi díjfizetési kötelezettség akkor keletkezik, amikor a gyártó a körforgásos terméket **forgalomba hozza**.

Forgalomba hozatalnak minősülnek az alábbiak:

a) Körforgásos termék tulajdonjogának

- első belföldi ingyenes vagy visszerthes átruházása (azaz értékesítése).
- külföldről Magyarországra elektronikus kereskedelem keretében történő átruházása (itt az EPR-rendelet a háztartások, illetve egyéb felhasználókat jelöli meg, mint beszerzőket).

b) Körforgásos termék saját célú felhasználása, amin a rendelet az alábbiakat érti:

- a gyártó saját vagy alkalmazottja magánszükségletének kielégítésére való felhasználás,
- a Számviteli törvény szerinti alap-, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés, beruházás, felújítás vagy karbantartás keretében történő felhasználás, illetve
- minden más olyan felhasználás, aminek következtében az adott termék a felhasználást követően Magyarországon válik hulladékká.

c) Körforgásos termék áfa-raktárból vagy termékdíjraktárból Magyarország területére történő kitárolása.

Az EPR-rendelet meghatároz olyan körforgásos termékekkel kapcsolatos helyzeteket, amelyek nem minősülnek forgalomba hozatalnak. Ilyen helyzet, például, ha áfa- vagy termékdíj-raktárba tároljuk be a körforgásos terméket, és a raktár területén értékesítjük. A kivételekről részletesen az EPR-rendelet 16.§ (4) bekezdése rendelkezik.

Milyen módon lehet teljesíteni a EPR-kötelezettségeket?

Az EPR-rendelet a körforgásos termékek gyártójának két lehetőséget biztosít, hogy teljesítse a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségét. Az első – amely valamennyi körforgásos termékre vonatkozik – az ún. **kollektív teljesítés**. A második az **egyéni teljesítés**, amely csak az EPR-rendeletben meghatározott egyes termékkörökre vonatkozik.

§ (9) 80/2023 Kormányrendelet 16.§

Kollektív teljesítés

Kollektív teljesítés esetén a gyártó helyett egy állam által kijelölt koncessziós társaság⁽¹⁰⁾ teljesíti a hulladékkezelési feladatokat.

Kollektív teljesítésnél a gyártó számára az EPR-rendelet kötelezővé teszi

- az előzetes adatszolgáltatást a koncessziós társaság felé, még a nyilván- tartásba vételt megelőzően, 2023. április 1-jével kezdődően,
- a folyamatos kiterjesztett gyártói felelősségi díjfizetést,
- a rendszeres adatszolgáltatást,
- az együttműködést a koncessziós társasággal, és
- a tájékoztatást jogszabálysértés észlelése esetén.

Egyéni teljesítés

Egyéni teljesítés esetén a gyártó koncesszori alvállalkozói szerződést köt a koncessziós társasággal, és a hulladékgazdálkodási feladatait az abban foglaltaknak megfelelően ő maga végzi. A szerződéskötést 2023. április 15-ig kezdeményeznie kell a gyártónak, és május 20-ig a szerződést meg is kell kötni.

Egyéni teljesítésre a gyártónak a következő körforgásos termékek esetében van lehetősége:

- elektromos és elektronikus berendezések,
- gépjárművek,
- elemek és akkumulátorok közül az ipari vagy gépjármű-elemek és -akkumulátorok.

Az egyéni teljesítés választáshoz kötött, így előre nyilatkozni kell a választásról, és éven belül nincs lehetőség a változtatásra.

Milyen díjfizetés kapcsolódik az EPR-hez, és hogyan kalkulálható?

Az EPR-kötelezettségek teljesítéséhez olyan díjfizetési meghatározás kapcsolódik, ami pénzügyi biztosítékot jelent a körforgásos termék hulladékainak megfelelő kezelésére.

1. Kollektív teljesítés esetén a díj mértéke⁽¹¹⁾

- a gyártó által a negyedévben forgalomba hozott és adatszolgáltatás keretében lejelentett körforgásos termék mennyisége
- és az EPR-rendeletben foglalt díjmeghatározás szerinti díjtétel szorzata.

(10) MOHU Mol Hulladékgazdálkodási Zrt.

(11) 80/2023 Kormányrendelet 20.§ (1)

A gyártó a tényleges díjat a koncessziós társaság által negyedévente kiállított számla alapján fizeti meg.

2. Egyéni teljesítés keretében a fizetendő díj⁽¹²⁾

- a gyártó által a negyedévben forgalomba hozott körforgásos termékek mennyisége
- és az EPR-rendeletben foglalt díjmeghatározás szerinti díjtétel szorzataként meghatározott összeg,
- csökkentve a gyártó egyéni teljesítése keretében felmerülő és szakhivatal által elismert költségeivel.

Megjegyezzük, hogy az EPR-rendeletben foglalt díjmeghatározáshoz szükséges energiaügyi miniszteri rendelet jelen hírlevél zárásakor még nem ismert.

Beszámítható a termékdíjfizetési kötelezettségbe a megfizetett EPR-díj?

A termékdíj-törvényben⁽¹³⁾ meghatározott termékdíjköteles termékek és az EPR-rendeletben meghatározott körforgásos termékek között számos átfedés van. Erre tekintettel a termékdíj-törvényben a 2023. július 1-jétől életbe lépő módosítások lehetőséget biztosítanak arra, hogy az EPR-díjat ki lehessen vonni a termékdíj-kötelezettség meghatározásakor.

Milyen egyéb gyártói feladatok merülnek fel az EPR-rel kapcsolatban?

Nyilvántartásba vétel

A folyamat kétlépcsős:

1. **Előzetes regisztráció** a koncessziós társaságnál az általa biztosított elektronikus felületen, amely az alábbiakat jelenti:

- kollektív teljesítés esetén: EPR-rendeletben meghatározott⁽¹⁴⁾ adatok megadása 2023. április 1-től,
- egyéni teljesítés esetén: koncesszori szerződéskötés 2023. április 15-től.

2. **Nyilvántartásba vétel** az országos hulladékgazdálkodási hatóságnál (lásd ^(X), a továbbiakban OHH) az alábbi információk megadásával:

- EPR-rendeletben meghatározott⁽¹⁴⁾ adatok megadása,
- nyilatkozat, hogy az EPR-kötelezettségeinek kollektív vagy egyéni teljesítéssel kíván megfelelni.

§ (12) 80/2023 Kormányrendelet 20.§ (2) (13) A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény

(14) 80/2023 Kormányrendelet 3. melléklet

^(X) Az eddig megismerhető információk szerint, az OHH a Pest Vármegyei Kormányhivatal Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya lehet.

A nyilvántartásba vétel 2023. május 1-jétől lehetséges, és azt a gyártó vagy (külföldi gyártó esetén) a képviselője teljesíti.

Mindazon gyártóknak, akik az EPR-rendelet hatályba lépésekor már körforgásos termékeket értékesítenek, hoznak forgalomba a nyilvántartásba vétel határideje 2023. május 31.

A nyilvántartásba vételi kötelezettség még több olyan esetre (pl. átvállalási szerződés bejelentése, adatokban történő változások 15 napon belüli bejelentése stb.) is vonatkozik, amelyet területi okokból jelen összefoglalóban nem fejtünk ki.

Nyilvántartásvezetési kötelezettség

Természetesen, mint minden hasonló típusú adminisztratív kötelezettség kapcsán, itt is részletes nyilvántartás-vezetési kötelezettség terheli a gyártót. Ugyanakkor az EPR-rendelet mind a nyilvántartás-vezetési, mind más (pl. adatszolgáltatási) kötelezettség kapcsán, bevezet egy új azonosítót, a **körforgásos termékkódot**, amire mint „KF-kód”-ra hivatkozik, és amelynek létrehozása, meghatározása a gyártó feladata. A KF-kóddal kapcsolatban az EPR-rendelet részletes útmutatót tartalmaz, ugyanakkor az az eddigi vizsgálatokból nem egyértelmű, hogy a direkt megfeleltetés biztosítható-e a termékdíj törvényből ismert **Kt. kód** és a KF-kód között. Jelenleg nincs egyértelmű álláspont a KF-kód és a korábbi, hasonló szabályozásban már meghatározott kódok egymással történő megfeleltethetőségről.

Adatszolgáltatási kötelezettség

Az EPR-rendelet a gyártó számára (de az EPR-ben részt vevő egyéb szereplők részére is) negyedéves részletes adatszolgáltatási kötelezettséget⁽¹⁵⁾ ír elő – a negyedévet követő hónap 20. napjáig – a negyedévben forgalomba hozott körforgásos termékekkel kapcsolatban. Az adatszolgáltatást az OHH részére kell teljesíteni az általa biztosított formanyomtatványon⁽¹⁶⁾ keresztül. Az adatokat pedig az OHH továbbítja a díjat számlázó koncessziós társaság részére a negyedévet követő hónap 25. napjáig

§ (15) 80/2023 Kormányrendelet 27.§ (1) (16) 80/2023 Kormányrendelet 27.§ (2)

Egyéb hasznos ismeretek az EPR-rel kapcsolatban

Az alábbi információkat területi korlátok és szabályozásban meglévő bizonytalanságok miatt csak röviden, tájékoztató jelleggel adjuk közre.

Mentesítési esetek

Az EPR-rendelet lehetővé teszi a kiterjesztett gyártói felelősség díjfizetés alóli mentesülés több esetét. Így például azokat, amikor

- a körforgásos termék igazoltan elhagyja Magyarország területét, vagy
- beépítésre kerül egy olyan termékbe, amely szintén EPR-díjfizetésre kötelezett.

Átvállalási szabályok

Az EPR-rendelet szerint lehetőség van a kiterjesztett gyártói felelősség fokoztatásától átvállalni a kötelezettség teljesítését. Az átvállalási szabályok hasonlóan működnek, mint a termékdíjtörvényben már kialakított rendszer esetében.

Számlázáradék kötelező feltüntetése

Az EPR-rendszer keretében kötelezetté váló gyártó számára a rendelet előírja, hogy a termékdíj szabályozásban megismert módon tüntesse fel a körforgásos termék értékesítési számláján az EPR-rendeletben meghatározott szöveget.

